

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 134/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Milanom Sadloňom, V. Paulínyho – Tótha 39/30, Senica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 CoPr 8/2015-369 z 30. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoPr 8/2015-369 z 30. októbra

2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 30. októbra 2015“), ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Cpr 1/2013-335 z 23. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 23. septembra 2013“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III som sa domáhal, aby súd určil, že žalovaná je povinná zaplatiť mi 55,32 € z titulu náhradu škody spolu s príslušenstvom, ktoré tvorili trovy právneho zastúpenia a zaplatený súdny poplatok. ...

Okresný súd Bratislava III rozhodol rozsudkom zo dňa 23.09.2013, sp. zn. 10Cpr 1/2013-335 tak, že žalovaná je povinná zaplatiť mi 55,32 € a nahradiť mi trovy konania - súdny poplatok 16,50 € a trovy právneho zastúpenia 180,83 €. ... Prvostupňový súd mi nepriznal nárok za jeden úkon a ním priznané sumy navyše aj nesprávne spočítal, čím mi nepriznal zvyšnú nárokovanú časť náhrad trov právneho zastúpenia v celkovej výške 129,74 €, preto som podal odvolanie v časti výroku o náhrade trov právneho zastúpenia.

Krajský súd v Bratislave Uznesením sp. zn. 4CoPr 8/2015-369 zo dňa 30.10.2015, ktorý mi bol doručený dňa 28.12.2015 rozhodol tak, že zmenil pôvodné rozhodnutie a okrem súdneho poplatku vo výške 16,50 € mi priznal nárok na náhradu trov PZ vo výške 192,34 €. Svoje rozhodnutie na strane 2 a 3 Uznesenia odôvodnil tým, že prvostupňový súd „... na rozhodnutie o trovách konania správne aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p., ktoré vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania, ... nesprávne opomenul ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p., a jeho možnú aplikáciu v posudzovanej veci. Za drobný spor v zmysle ust. § 150 ods. 2 O. s. p. je nutné považovať konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (§ 200ea ods. 1 O. s. p.), akým je nepochybne aj predmetné konanie, v ktorom sa navrhovateľ od odporkyne domáhal zaplatenia istiny vo výške 55,32 €... Ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p. upravuje tzv. moderačné právo súdu, ktoré ho oprávňuje trovy konania u úspešného účastníka konania v drobnom spore znížiť, alebo mu ich vôbec nepriznať...“ a ďalej, cit. „Uplatnené trovy právneho zastúpenia však považoval voči výške uplatnenej pohľadávky za neprimerané, preto ich znížil o 40 % a priznal ich vo výške 192,34 € aplikujúc svoje moderačné právo v zmysle § 150 ods. 2 O. s. p.“ ...

V súlade s ustanovením § 238 ods. 5 O. s. p. proti tomuto rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave nie je prípustné ani dovolanie, pretože výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania by neprevyšovala sumu trojnásobku minimálnej mzdy k 28.12.2015. ...

Rozhodnutie samotné netrpí vadou nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Vadné je samotné rozhodnutie o práve súdu upraviť nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v prípade sporu o vypořádanie nárokov z pracovnoprávneho vzťahu. Keďže zákon takéto oprávnenie súdu nepriznáva, rozhodnutie všeobecného súdu je ústavne nekonformné (v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR) a neprijateľné v rámci právneho štátu, ktorým Slovenská republika chce byť aj naďalej.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„I. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 4 CoPr 8/2015-369 zo dňa 30.10.2015, ktorým zmenil Rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 10 Cpr 1/2013-335 zo dňa 23.9.2013 základné práva a slobody sťažovateľa vyplývajúce z čl. 20 ods. 1, 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli porušené.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 4 CoPr 8/2015-369 zo dňa 30.10.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia 50,36 €..., ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet advokáta Mgr. Milana Sadloňa, Senica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 dohovoru uznesením krajského súdu z 30. októbra 2015, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu z 23. septembra 2013, odôvodnil takto:

„Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave prisvojiť si moderačné právo aj v spore, ktorý nie je možné zo zákona považovať za drobný spor je zneužitím právomoci štátneho orgánu, ktorý tak rozhodol mimo zákonný rámec. Zneužitím svojej právomoci tak súd porušil aj moje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu totiž predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. ...

Rozhodnutie samotné netrpí vadou nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Vadné je samotné rozhodnutie o práve súdu upraviť nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v prípade sporu o vypořádanie nárokov z pracovnoprávneho vzťahu. Keďže zákon takéto oprávnenie súdu nepriznáva, rozhodnutie všeobecného súdu je ústavne nekonformné (v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR) a neprijateľné v rámci právneho štátu, ktorým Slovenská republika chce byť aj naďalej.“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody

(I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom, porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

Vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a ku zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo.

Ústavný súd v neposlednom rade uvádza aj svoj právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok v § 238 ods. 5 upravuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, táto skutočnosť predstavuje

vo sfére všeobecného súdництва zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013), ktorá vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, potom by bolo proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý aj do roviny ústavného súdництва (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu zjavne nejde.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je aj zjavne bagateľná, ústavný súd dospel k záveru, že v jeho veci nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne II. ÚS 804/2015).

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu z 30. októbra 2015, odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016